

[Hvidberg.]

demokratiet, hentydede til det sene tidspunkt, på hvilket dette lovforslag bliver forelagt. De sigtede sikkert til den sene aftentime, men jeg kan ikke tilbageholde et lille suk over, at det også er blevet fremsat så sent i rigsdagssamlingen. Denne lov skulle jo forelægges rigsdagen til revision senest i rigsdagssamlingen 1948—49. Det har man vidst hele tiden, og den afgørende skrivelse fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler er dateret den 2. december, så jeg kan ikke se, at lovforslaget ikke havde kunnet forelægges folketinget allerede for 2 måneder siden. Det ville jo have lettet det meget. Men jeg har ikke meget forstand på rigsdagsteknik og skal derfor undlade at kritisere sagen, det nytter jo heller ikke noget; jeg synes, det er mere frugtbart at forsøge at fatte sig i korthed end at kritisere, og det kan jeg gøre, så meget mere som dette lovforslag har været grundigt behandlet i landstinget og der foreligger en betænkning, som man har kunnet studere, og som viser, at sagen har været drøftet grundigt.

Jeg lægger vægt på udtalelsen fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler gående ud på, at i hovedsagen er man indenfor højskolernes og landbrugsskolernes kreds veltilfreds med den nugældende lov, naturligvis med tilføjelse af, at dette dog ikke ændrer den kendsgerning, at mange højskoler og landbrugsskoler stadig er vanskeligt stillet i økonomisk henseende.

Med hensyn til de af Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler fremdragne 6 punkter forekommer det mig, at de har fundet forståelse i udvalget og hos den højtærede minister, og at man også har fundet en rimelig udvej i alle 6 tilfælde.

Med hensyn til godkendelsen af de 3 måneders vinterkursus foreligger der nu en udtalelse fra den højtærede minister om, at det er muligt administrativt at løse dette spørgsmål indenfor lovens rammer, og med hensyn til spørgsmålet om et mindre antal årselever er der stillet et ændringsforslag til lovens § 4, stk. 1, som synes at være overmåde nyttigt og godt:

„Undervisningsministeren kan, hvor det drejer sig om særlige skoleformer, efter afgørelse i det enkelte tilfælde fravige de foran angivne elevtalsbetingelser.“

Bygningstilskuddet er foreslået forhøjet med $\frac{3}{4}$ pct., så det bliver $2\frac{3}{4}$ pct., og der foreligger begrundelse for, at dette er det rigtige tal.

Endelig er der spørgsmålet om de så-

kaldte $\frac{5}{8}$ lærere, altså sæsonlærere, hvis aflønning ikke synes tilfredsstillende, navnlig hvad angår de pågældendes alderstillæg. Der står i betænkningen, at undervisningsministeren har erklæret sig villig til at foretage de fornødne undersøgelser, fremskaffe det fornødne statistiske materiale og forhandle spørgsmålet med finansministeren; og dermed har udvalget erklæret sig tilfreds. Men hvis nu disse store og omfattende statistiske undersøgelser fører til, at det viser sig, at disse $\frac{5}{8}$ lærere er uretfærdigt lønnet, og at deres lønning skal ændres, ved jeg ikke, hvordan det skal foregå, når vi har vedtaget lovforslaget her. Det har jeg altså ikke rigtig forstand på, og derfor vil jeg gerne spørge den højtærede minister: Hvis det virkelig viser sig, at der må ske en ændring i disse menneskers lønforhold, hvordan kan det så gøres, når vi nu har vedtaget lovforslaget?

Løvrigt skal jeg udtale min tilfredshed med dette lovforslag og tilsige mit partis støtte til dets gennemførelse.

Svend Jørgensen: Egentlig beklager jeg meget, at der ikke kan afses tid til udvalgsbehandling af denne sag, eftersom der i forbindelse med disse to lovforslag, som jo er hinanden så lig, at jeg undrer mig over, at de ikke behandles under eet, rejser sig adskillige spørgsmål, som det nok kunne være værd at drøfte nærmere. Vi må nu nøjes med at give tilslutning til, at den højtærede undervisningsminister har erklæret sig villig til på de årlige finanslove at søge tilvejebragt en forhøjelse af bygningstilskuddet på $\frac{3}{4}$ pct.; hvorefter det samlede tilskud bliver $2\frac{3}{4}$ pct. Denne forhøjelse må anses for rimelig under hensyn til den stigning, som gennem de senere år er sket i vedligeholdelsesudgifterne. Men jeg forstår meget godt de betæneligheder, som det ærede medlem hr. Erik Appel gav udtryk for netop med hensyn til dette tilskud.

Må jeg sluttelig nævne, at vi også er meget tilfredse med og takker for, at den højtærede undervisningsminister under 22. marts dette år har udsendt et cirkulære angående fordeling af elevunderstøttelser, hvorefter elevens maksimumsindtægt forhøjes fra 4 100 kr. til 4 800 kr. Bestemmelsen om, at hjemmeværende børn under 18 år ikke ansættes selvstændigt til skat, har jo medført, at næsten alle gårdmandsbørn og dermed ligestillede har kunnet opnå understøttelse, medens landbrugsmedhjælpere og husassistenter, som altid bliver selvstæn-